

אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 991

מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
בראשית

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

מצא אשה - מצא טוב

זָכַר וְנִקְבָּה בְרָאִים וְיִבְרָךְ אֶתְּם וַיִּקְרָא
אֶת שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם
(בראשית ה, ב)

כל אדם שאין לו אשה, אינו נקרא אדם, שנאמר זכר ונקבה בראם...
ויקרא את שמם אדם.
(יבמות סב, ב)

שלמה המלך ע"ה ראה באשה את מקור כל הטוב, עד שקם ודרש 'מצא אשה מצא טוב' (משלי יח, כב). ואכן גמי' ערוכה היא לפנינו (יבמות סב, ב): 'אי"ר חנילאי כל אדם שאין לו אשה, שריו בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה וכו' במערבא אמרי בלא תורה בלא חומה...' וגדולה מזו הוסיף שם רבי אליעזר (סג, א): 'כל אדם שאין לו אשה, אינו נקרא אדם, שנאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם'. ובמדרש (בראשית רבה יז, ב) הוסיפו על כל אלו גם 'בלא שמחה בלא כפרה בלא שלום בלא חיים, עיי"ש. ואם לא די בזה הרי שבוזוה"ק הוסיפו 'בלא יראה בלא עונה בלא חסד, עיי"ש. הנה כי כן מפורש, שהאשה היא מקור הברכה של האדם בכל דבר וענין - הן ברוחניות והן בגשמיות, ולא עוד אלא שבלעדיה אינו בכלל אדם וגם אינו נמנה בין החיים! (והנה הטור בפתח ספרו אבן העזר העתיק ברייתא זו, אך הוסיף בה גם 'בלא דירה'. ותמה עליו הבית יוסף 'ורבינו כתב בלא דירה במקום בלא שמחה ולא ידעתי טעמו, עיי"ש. ועיין במפרשי הטור מ"ש ליישב בזה. ובדרך מליצה אמרתי, הרי הטור היה מבני אחינו האשכנזים אשר לפי הנהוג אצלם היום חתן טוב דורש דירה כתנאי לשידוך, ולכן אמר כל השרוי בלא אשה נמצא ששרוי הוא בלא 'דירה'. אך הבי"ח הספרדים אשר לא נשמע כדבר הזה במקומותיהם, ועל כן תמה 'לא ידעתי טעמו'. ולכן בצדק קבע שלמה בחכמתו 'מצא אשה - מצא טוב'. אך מה נעשה שהוא עצמו כתב (קהלת ז, כו) 'ומוצא אני מר ממות את האשה', וזה סתירה גמורה הן לדברי עצמו והן לדברי כל המאמרים הנ"ל. וכבר עמדו בזה הדרשנים, וכל אחד ביאר תעלומה זו כדי ה' הטובה עליו.

ומקדמא דנא שמעתי בזה פירוש מפורסם, דהכתוב במשלי מדבר בשתי מציאות 'מצא' אשה 'מצא' טוב. והיינו כשהמציאה היא הדדית - שכל אחד רואה במעלת השני ולא בחסרונו עד שהם רואים זה בזה את מציאת חייהם, הרי שזהו המתכון לחיי נישואין מאושרים לאורך ימים. ברם אם המציאה היא חד סטרית - 'ומוצא אני', כלומר המציאה היא רק של הבעל אך האשה אינה רואה בבעלה את מציאת חייה (או להיפך), וזה המתכון להרס וחורבן הבית - 'ומוצא אני מר ממות את האשה'.

ואמרתי להטעים פירוש זה, במדרש שלמה אגדה ששמעתי מקדמא דנא אודות בניית ביתהמ"ק. דהנה מקדש שלמה נבנה ע"י מאות אלפי פועלים! כמבואר בכתובים (מלכים א - ה, כט-ל): 'ויחי לשלמה שבעים אלף נושאי סבל ושמונים אלף חוצב בהר, לבד משרי הנצבים לשלמה אשר על המלאכה שלוש אלפים ושלוש מאות הרודים בעם העושים במלאכה'. הרי לפנינו מאה וחמישים אלף רק לחציבת האבנים והובלתם, ונוסף עליהם שלוש אלפים ושלוש מאות מנהלי עבודה אשר בוודאי היו אלפים רבים תחת פיקודם. והנה כאשר ישב שלמה על כסא מלכותו לפקח על גמר המלאכה של הבית הגדול והקדוש, שמע זוג יונים אשר ישבו לבטח בקינם הקטן ואמר הזכר לנקבה: 'הידעת יונתי יונתי שיכול אני לסתור את כל הבית הזה במחי כף אחת', ושלמה אשר כידוע הבין גם את שפת העופות, נדהם לשמע דברי ההתרברבות הללו, זימן מיד את היונה 'הגיבור' וגער בו: 'כיצד יש בכוחך הדל לסתור בנין כה גדול. השיב לו היונה, 'אדוני המלך הלא מובן מאליו שאין בדברי כלום וזלת הרושם אותו הנני מבקש להרשים את זוגתי היחידה'. הבין המלך את כוונתו ושחררו. וכשהגיע היונה לקינו שאלה אותו זוגתו בחרדה, 'מה המלך הטיח בך'. השיב לה, 'אל תשאלו כמה הוא התחנן בפני שלא אהרוס את ביתו'... ואכן יש באגדה זו כדי לרמוז על יסוד היסודות של בנין הבית, והוא שאפילו בית גדול וקדוש ככל שיהיה כדוגמת בית המקדש, יכול חלילה לקרוס תחתיו אם לא היא מושתת על יסודות של אהבה ואחזה והערכה הדדית. והוא שאמרו 'ולא יבנה אלא באהבת חינם'!

דבר העורך

תוכנית השנה בשבת בראשית

'אשר ברא אלוקים לעשות', מדייק רבי אריה לייב מווישניצה זיע"א פסוק זה נאמר אחרי בריאת האדם, כי כל בעלי החיים נבראו כפי תכליתם, ואילו האדם נדרש 'לעשות' מלשון 'לתקן', כלומר להשלים את עצמו. שנה אחת רבי חיים מצאנז זיע"א בשבת בראשית עמד קודם הקידוש והיה אחוז שרעפים. לאחר מכן אמר הסוחר ביריד חוטף מכל הבא ליד וקונה כל סחורה שהוא ירוויח ממנה. ואין לו פנאי לחשב כמה ירוויח רק אחר כך, בשובו לביתו, הוא מתיישב לחשב ולתכנן את המשך המסחר. גם חודש תשרי הוא בבחינת יריד, עם הרבה 'סחורה' סליחות, תפילות, שופר, עשרת ימי תשובה, יום כיפור, סוכה, ארבעת המינים, הושענות, שמחת תורה. בחגים עצמם אין זמן לחשב, אבל בשבת בראשית הגיע הזמן לחשב את תוכנית המשך השנה.

בברכת ליל ליל וזכור
הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סוהוקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת קדש
מדויק לבאר שבע	(23.10.22)	(24.10.22)	(25.10.22)	(26.10.22)	(27.10.22)	(28.10.22)	(29.10.22)
עלות השחר	5:39	5:39	5:40	5:41	5:42	5:43	5:44
זמן סליח ותפילין	5:45	5:45	5:46	5:47	5:48	5:49	5:50
זריחה - תחילת החמה	6:52	6:53	6:53	6:54	6:55	6:56	6:57
סיו' ק"ש לדעת מג"א	9:02	9:02	9:02	9:03	9:03	9:03	9:04
סיו' ק"ש לחמ"א והג"א	9:35	9:36	9:36	9:36	9:37	9:37	9:37
סיו' סרי' סרי' ק"ש	10:32	10:32	10:32	10:32	10:32	10:33	10:33
תחילת יום חוליה	12:25	12:25	12:25	12:25	12:25	12:25	12:25
סמחה גדולה	12:56	12:56	12:56	12:56	12:56	12:56	12:55
סגל המנחה	17:06	17:06	17:05	17:04	17:03	17:02	17:01
סקיעה	18:03	18:02	18:01	18:00	17:59	17:58	17:57
צאת המכבים	18:16	18:15	18:14	18:13	18:13	18:12	18:11

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	בראשית
הפסטה:	כה אמר
כניסת השבת:	17:45
יציאת השבת:	18:35
רבנו תם:	19:13

"שבת מברכינ'"

המולד יום שלישי שעה 10:44 ו-7 חלקים.
ראש חודש מרחשון בימים שלישי ורביעי המבלי"ט.

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

העלון טעון גניזה.

אורות הכשרות

אורות הפרשה

ובזה יאירו דברי התלמוד (ברכות ח, א) אודות מנהג בני מערבא שהיו שואלין את החתן מיד לאחר הנישואין 'מצא או מוצא', כלומר האם זכית באשה אשר נאמר עליה 'מצא אשה מצא טוב' או חלילה 'מוצא אני מר ממות את האשה'. וכבר תמחו כל המפרשים על פשר שאלה מוזרה זו אשר חלילה מזמינה דיבור לשון הרע, ועיין בחפץ חיים (שמירת הלשון כלל א הלכה יח) מ"ש ליישב תמיחה זו. וביותר יפלא, וכי היאך יוכל החתן להכיר כבר בראשית נישואיו את מעלת זוגתו, והלא מן הראוי היה לשאול שאלה זו לאחר פרק זמן ארוך יותר. ברם לדברינו יובן היטב, שכן אין זו חלילה שאלה של סקרנות המזמינה תשובה על טיב הכלה, אלא יש כאן הוראה והדרכה לחתן בראשית דרכו, דע לך חתן שבידך המפתח להנהיג את בידך בדרך של אחדות ואהבה הדדית המובילה לעד הנכסף של 'השראת השכינה'!

בברכת לבת סלום ואהבה
הרב יהודה דרעי
 הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

התודה והברכה

היננו עביעים את הערכתנו הרבה לנוכח ציבור ההפונים אשר נהר בהפוננו לקיים עצוות "הקבלת פני רבו ברגל" לכבוד מורינו ורבינו המאיר את דרכינו כב' המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א
 הרב הראשי וראב"ד באר-שבע וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל
 בעשרות אירועי שמחת בית השואבה והקפות שניות שהתקיימו השנה בכל רחבי העיר ובכך ביטאו את גודל אהבתם והערכתם לכל מפעליו הכבירים של כבוד מורינו ורבינו שליט"א הפועל במסירות נפש של ממש המעוררת השתאות לציבור חומות הדת, השבת והכשרות, והפצת תורה לאלפים ולרבבות בכל רחבי העיר, הרף כל המכשולים הניצבים בדרכו. ומכאן התודה והברכה לרבני השכונות אישי הציבור, רבני וגבאי בתי הכנסת, אשר פעלו במלוא כוחם ומרצם להצלחה המדהימה של האירועים שהיתקיימו בכל המוקדים המרכזיים בעיר, וזכו לקדש שם שמים ברבים והרמת כבודה של תורה בעירי שם הק'.

והתודה והברכה לממונה המועצה הדתית מר שוקי דמרי הי"ו אשר טרח ודאג והשקיע כדי שהאירועים יתקיימו בכבוד ובפאר ביאה לכבודה של תורה. ולכבוד כב' מורינו ורבינו המרא דאתרא שליט"א היננו אומרים "ואתה רק חזק ואמץ אל תערוץ ואל תיחת כי עמך ה' אלוקיך בכל אשר תלך", ויהי רצון שיימשיך ביתר שאת וביתר עוז בכל מפעליו הכבירים מתוך בריאות ונחת ולא יעדי מינו זיזיה ויקריה עד עולם אמן.

הכ"ח
 כסדרב יוסף ז' ינו אלך סולא
 הארצניא

לקיים בנו חכמי ישראל
 הציבור מתבקש להעביר בתפילה עבור הרה"ג **יוסף דהאן** שליט"א בן רחל בתוך שאר חולי עמו ישראל והן אל כביר לא ימאס את תפילותינו.

היצר הרע טוב מאד
יורא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד' (א, לד), כתב במדרש רבה 'טוב' זה יצר הטוב, 'טוב מאד' זה יצר הרע. וכי יצר הרע טוב מאד, אלא שאילולי יצר הרע, לא בנה אדם בית ולא נשא אישה, ולא הוליד, ולא נשא ונתן.

להסתפק בטוב
יורא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד' (א, לד), כתב במדרש רבה 'טוב' זה מלאך חיים, 'מאד' זה מלאך המוות. מבאר המגיד **מדובנה** אם אדם נוטל מכל דבר רק את הנחוף לו באמת, הרי זה טוב 'מלאך חיים', אבל אם אין לו שובעה והוא רודף ומחפש בכל דבר את ה'טוב' מאד, ולעולם אינו מסתפק במה שיש לו, הרי זה 'מלאך המוות', המקצר את ימיו וממררם.

שורש הרע הוא טוב
יורא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד' (א, לד), מבאר בעל **התניא** זיע"א אם על כל מה שנברא בששת ימי בראשית נאמר "והנה טוב מאד", מניין בא הרע לעולם, אלא שורש הרע אינו רע כלל. בשורשו ובמקורו האלוקי, המעניק לו את קיומו, הוא טוב. אך כשהרע יורד למטה, בהשתלשלות הדרגתית, נעשה ממנו רע גמור.

העונג בסיים
יורא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד' (א, לד), מבאר בעל **התניא** זיע"א כשם שהאדם, בסיימו לעשות כלי או לבנות בית על פי רצונו, הוא מתענג, ומתגלה בו העונג שרצה לראות בעשייה זו, כך גם למעלה, עם גמר ההתהוות כפי שגורה חוכמתו יתברך, נמשך ומתגלה התענוג העליון. התורה מביעה זאת באומרה: **יורא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד'.**

בשבת פלו הצמצומים
יוכל אלוקים ביום השביעי' (ב, ב), מבאר בעל **התניא** זיע"א בכל ששת ימי בראשית נזכר שם 'אלוקים' בלבד, שהוא מידת הדין והצמצום. אך ביום השבת, שאז יש התגלות מידת הרחמים והחסדים של שם "הויה", נאמר "ויכל אלוקים". כלומר, כלתה בחינת ומדרגת הצמצום של שם אלוקים, ונתגלה החסד של שם "הויה".

הפכו להיות נפרדים
ותיפקחנה עיני שניהם וידעו כי ערומים הם' (ג, ז), מבאר רבי שמחה **בונם מפרישיסחה** זיע"א היה צריך לומר 'עיניהם'. אלא שאחרי שאכלו מעץ הדעת נפקחו עיניהם לראות שהם שניים, נפרדים זה מזה.

הגאווה מקור העצבות
על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך' (ג, יז), אומר הרבי הרי"צ הנחש בטבעו שרוי תמיד בעצבות. ולכאורה, מה חסר לו ואילו דאגות יש לו, אפילו דאגה למוזנות אין לו, שכן עפר יש בכל מקום. אלא שהתכונה המאפיינת את 'הנחש הקדמוני' היא 'הרגשת עצמו'. לכן הוא שרוי בעצבות תמידית, כי 'הרגשת עצמו' היא סיבת העצבות.

מידה פנגד מידה
על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך' (ג, יז), מבאר ה'באר מים חיים' למה ניתן לנחש העונש הזה דווקא, מפני שהוא היה הראשון בעולם שהשתמש בשקר, וייחס להקב"ה דברים שלא אמרם שאסור לנגוע בעץ, ושקר אין לו רגליים. לכן נענש במידה כנגד מידה ונתקלל שלא יהיו לו רגליים.

מגאווה לענוה
הוא יסופך ראש ואתה תשופנו עקב' (ג, טו), מבאר ה'עיסורי תורה' היצר הרע, הנחש הקדמוני, לוכד את האדם בפיתוי להיות ראש. הוא משריש גאווה בליבו להרים ראש. העצה היא 'ואתה תשופנו עקב' להכריעו על ידי מידת ה'עקב' ענוה, יראת ה'.

תשובה לסענת הנחש
הוא יסופך ראש ואתה תשופנו עקב' (ג, טו), מבאר רבי משה **יחיאל מאוזירוב** זיע"א כאשר הנחש מסית את האדם ומנסה לשכנעו שהוא חסר ערך, 'עקב', וממילא אין משמעות לחטאיו, כי אז 'הוא יסופך ראשי' תשובתו תהיה שבעצם בני ישראל הם ברום המעלה 'ראשי'.

ניקה מהאותיות האחרונות
הנחש היה ערום' (ג, א), מבאר ה'לקוטי לוי יצחק' הנחש, המסמל את כוחות הקליפה, יכול לקבל ניקה רק מהאותיות האחרונות של שם "הויה" האותיות ו-ה, ולא מהאותיות הראשונות, י-ה. זהו 'הנחשי' - 'ו-ה נחשי'.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של
מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א
מהלכות מילה (ב')

ש. - מה הדין בזה לגבי מילה דרבנן כגון משוך בערלתו.
ת. - במילה דרבנן כגון משוך בערלתו שנימול בלילה, א"צ הטפת דם ברית.

ש. - הנולד מהול, האם צריך הטפת דם ברית לעיכובא.

ת. - הנולד מהול, פשוט שצריך הטפת דם ברית ביום השמיני, משום ספק ערלה כבושה.

ש. - האם בשעת הדחק יש להתיר מילה אחרי עלות השחר - קודם נץ החמה.

ת. - מצות מילה היא ביום אחרי נץ החמה, ומיהו בשעת הדחק או במקום צורך גדול יש להתיר למול קודם נץ החמה, ובלבד שעלה עמוד השחר. אבל לפני עלות השחר, אין להתיר.

ש. - האם יש להתיר מילה ביום השמיני בבין השמשות.

ת. - קטן שנשתהו במילתו ביום השמיני עד בין השמשות, יש אומרים שעדיף למולו מיד כדי לקיים מספק מילה בזמנה. ויש אומרים שעדיף לדחות המילה למחר כדי שיהא ודאי יום, וכן נראה עיקר. ועל כל פנים יש להתיר בזה, אחרי שקיעת החמה.

מהלכות פדיון הבן

ש. - האם מצות פדיון מוטלת רק על האב או גם על הבן.

ת. - מצוה זו מוטלת הן על האב והן על הבן (שהגדיל), אלא שהאב קודם לבנו במצוה זו.

ש. - האם רשאי האב לעשות שליח כדי לפדות את בנו.

ת. - רשאי האב לעשות שליח כדי לפדות את בנו, ובלבד שיתן בידו את דמי הפדיון. ומיהו מצוה בו יותר מבשלוחו.

ש. - קטן שאין לו אב, האם עדיף להמתין עד שיגדל ויפדה עצמו, או עדיף שיפדוהו אחרים מיד.

ת. - קטן שאין לו אב, עדיף שיפדוהו אחרים מיד, ואין להמתין עד שיגדל ויפדה את עצמו.

ש. - האם מצות עשה דפדיון הבן, מתקיימת גם לאחר שעברו שלושים יום.

ת. - ראוי לקיים מצות הפדיון בזמנה דהיינו מיד לאחר שמלאו לתינוק שלושים יום, מכל מקום מצוה זו מתקיימת גם לאחר הזמן הזה.

ש. - קטן שלא נפדה עד שהגדיל, האם האב קודם לבנו במצוה זו.

ת. - קטן שלא נפדה עד שהגדיל, האב קודם לבנו במצוה זו אם ירצה בכך.

במלאת 9 שנים לעלייתו בסערה השמימה

של מרן מלכא,
עטרת ראשנו ותפארתינו הראשל"צ

מרן רבנו עובדיה יוסף זצוקללה"ה

לנצל כל רגע

הישיבה המובחרת שאל שורותיה הצטרף מרן, הייתה ישיבת "פורת יוסף" בעיר העתיקה, ישיבה שיסודה גדולי עולם ולמדו בה כל הגדולים המפוארים של יהדות המזרח. זו הייתה הישיבה הנחשבת ביותר באותם זמנים בעולם התורה הספרדי, והנהיג אותה מרן ורבנו, ארזי הלבנון. הרב למד בחברת תלמידים שפער הגילאים בינו לבניהם היה גדול מאד. וכל זאת לא הפריע לתלמיד הצעיר ללמוד בחברותא עמו, להעמיק בצוותא בים התורה ולדלות פנינים יקרות שהפליאו את כל חבריו. בבית היוצר לתורה ולתעודה עיצב את השקפת עולמו, ושם גם שקד על תלמודו באין מפריע.

ניצול הזמן שלו היה לשם דבר בקרב תלמידי "פורת יוסף". כולם ידעו שאין הוא מבטל אף לא רגע מלימודו. בכל ארוחה רגילים היו לראות אותו בחברת הגמרא. הוא נהג להביא עמו מדי יום מסכת בבא קמא וללמוד בכל ארוחה דף גמרא. כך, כעבור תקופה קצרה, ערך שם את סיום המסכת הראשונה, שכולה גלמדה בזמן האוכל.

למוד סביב השעון

ללימודו הטהור והרצוף נתן לקשור פסוקים ואמרות חד"ל רבים המתייחסים לעסק התורה. הוא קיים "והגית בו יומם ולילה" כפשוטו. חבריו מספרים על שנים של התמדה עצומה עוד מגיל צעיר. הוא עשה לילות כימים בלימוד רצוף, אינו מתחשב במחוגי השעון הנעים קדימה. הלימוד המתוק היה ערב לו, עד כי השכיח ממנו כל ענין אחר. לימים ספר על ניצול הזמן המקסימלי שעליו הקפיד באפן מופלא: "בלילות שבת, כשהייתי נער צעיר, הייתי ממתין לעריכת הקידוש ומצר על איבוד הזמן. חבל היה לי לבטל את הדקות היקרות שהלכו על איבוד הזמן. חבל היה לי לבטל את הדקות היקרות שהלכו לאבוד כאשר היו עורכים את השולחן לקדוש ולאחר מכן. עד שהתיישבו לסעודת השבת. לכן תמיד החזקתי בידי גמרא, ובינתיים הייתי מסיים ללמוד עמוד או שניים, עד כמה שהספקתי. בינתיים היו המסובים מזמרים "שלום עליכם" ו"אשת חיל", ובזמן זה הספקתי ללמוד עמוד נוסף. כך צברתי מסכתות שלמות של למוד שנלמדו בלילות שבת לאורך השנים". ניצול הזמן הלך והמשיך גם בעת המתנתו לאוטובוס, חלפו על פניו מספר אוטובוסים שהיו אמורים להביא אותו ליעדו, אך הוא, השקוע בלמוד בריכוז רב, לא שם לב לכך ועדיין המתין בתחנה. לאורך שנים רבות נהג כך, גם כאשר כבר הקים בית בישראל. באחת הפעמים עלה לאוטובוס והתיישב במקומו, ממשיך ללמוד בחשק רב. הרבנית ע"ה עלתה לאחר מספר תחנות עם סלים גדושים בשל קניות שערכה בשוק ונתישבה ליד בעלה הרב, ובעת ירידתה הגישה לפניו חלק מהסלים כדי שיעזור לה להביאם הביתה. בהגיעם לבית תהתה: להיכן נעלמו הסלים? הרב לא הבין את שאלתה, באילו סלים מדובר? והרי היה שקוע בסוגיה, ולכן לא שמע ולא ראה כלל כי גם היא עלתה לאוטובוס במהלך הנסיעה ונתישבה לידו ובסוף הנסיעה אף הגישה לו את הסלים...

תורה בכל מצב

גדולתו המיוחדת בתורה באה לו מכוח שקידתו המופלאה והמיוחדת במינה. עוד בהיותו ילד היה לומד בכל לילה בבית המדרש ושב לביתו בשעה מאוחרת. באחד הלילות נעלו אחיו את דלת הבית. וכששב כבר היו כולם נתונים בשינה עמוקה ולא שמעו אותו נוקש על הדלת. בלית ברירה נשאר כל הלילה בחוץ, אך לא נער כמוהו יתבטל. הוא עמד ולמד תורה לאור הלבנה עד שהאיר הבוקר ואביו קם לתפילת שחרית. בפעם אחרת, בליל חורף סוער, ישב ללמוד. לפתע החל הגג דולף ממי גשמים. נטל הרב מזרן, הניח אותו על ראשו כמגן מהגשם והמשיך לעסוק בתורה, לומד מספר נכבד של דפי גמרא. כשהמזרן היה ספוג במים, הוא החליף אותו באחר ושב ללימודו...

**יהי רצון שזכותו של מרן זצוקללה"ה
שהשבוע יחול יום פטירתו
תגן בעד כל עם ישראל אמן ואמן.**

על נס כזה לא חשבת

חיהם של לייבל ושושנה, עם אחד עשר ילדיהם, התנהלו על מימנוחות בית-המזיגה שלהם היה לשם דבר בסביבה, ולמומחיותו של לייבל לא היו מתחרים.

במרתף הבית הקים מפעל קטן לייצור יין-שרף. לייבל טרח רבות בהכנת המשקה המיוחד. בעוד אשתו מנהלת את בית-המזיגה.

ופתאום חלה לייבל וכעבור זמן קצר שבק חיים. לא היה קץ לשיכרון ליבה של האלמנה, והיא גם לא ידעה מניין תביא לחם לפיות אחד-עשר ילדיה. במלאכת הכנת היין לא היה לה שמץ של מושג. סודות הייצור יורו עם בעלה המנוח אל הקבר.

לייבל נהג לפקוד מעת לעת את חצרו של הצדיק רבי אברהם-יעקב מסדיגורה. האישה זכרה היטב כי בכל פעם שבעלה שב מהרבי הייתה רוחו טובה עליו. בצר לה החליטה לנסוע אל האדמו"ר לבקש את ברכתו. בכני ובדמעות סיפרה את סיפורה, והצדיק האזין לכל פרט בחמלה וברחמים. לבסוף העניק לה את ברכתו ועודד אותה לשים את מבטחה בקב"ה.

חודשיים עברו והמצב החמיר. הנושים החלו לפקוד את הבית, וביניהם נציגי הפרויץ. שליילב נשאר חייב לו סכום לא-מבוטל.

האישה שבה אל בית הצדיק, והפעם לא הסתפקה בברכה. ברוב מצוקתה החלה להעלות לפניו רעיונות כיצד יוכל הקב"ה לעזור לה. היא הציעה, למשל, שאולי תודמן ברחוב בדיוק בשעה שהפרויץ יוצא לטייל, וכשיירד ממרכבתו יפול ארנקו מכיסו, והיא תזכה בכסף שבארנקו...

"הלוא לפרויץ לא חסר דבר, ואילו אני אוכל להחזיר את חובותי לפרויץ. כך גם יקבל את כספו וגם לי יישאר מעט למחיה..." סיימה לשזור את חוט דמיונותיה.

ככאב וברחמים הביט הצדיק באישה המרה, והשיב לה בנחת: "איננו צריכים לתת עצות לקב"ה. הוא ידע בעצמו כיצד לעשות זאת".

בוקר אחר, בשעה שהאישה הייתה מחוץ לבית, נשמעו דפיקות בולת. הבן הגדול, בן החמש-עשרה, ניגש לפתוח, והופתע לראות מולו את הפרויץ בכבודו ובעצמו.

"היכן אבא?" שאל הפרויץ. הנער סיפר כי זה זמן אביו איננו בין החיים.

"מה אתה אומר!", קרא הפרויץ, מופתע, "אני ממש מצטער. לא שמעתי על כך". אך מיד ניגש לעניין שלשמו בא: "הייתי קונה יין אך ורק אצל אביך. בעוד כשבועיים אני מחתן את בתי ואני זקוק לכמויות גדולות של משקה מעולה, כפי שידע אביך להכין".

מאז פטירתו של לייבל עמד מרתף הבית שמים. החביות נותרו ריקות, רק כמה חביות מולאו במים, כדי לנקותן משיירי היין.

אורות עונג שבת

שמירת העינים

'ותרא האישה, ותאכל ותיתן גם לאישה' (ג, ו), אומר הרבי אל יאמר אדם שהואיל וחסיד אני וחכם אני, הרי ההסתכלות במקום בלתי ראוי לא תזיק לי. הלוא חווה הייתה אחת מצלעותיו של אדם הראשון, יצירת כפיו של הקב"ה, ובכל זאת נכשלה בחטא חמור כל כך על ידי ראייה והסתכלות, ועל ידי זה הביאה מיתה לעולם. 'ותרא' החטא מתחיל מזה שאדם מסתכל למקום שאין צריכים להסתכל לשם, בחושבו שיאני רק מסתכלי. אבל דע לך שהסתכלות זו גורמת שיותאכלי האדם חוטא בעצמו, ואחר כך גם 'ותיתן' הוא מחטיא את חברו.

אתה הקב"ה השדכן

'ויאמר האדם, האישה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל' (ג, יב), מבאר ה'אור החיים' הקדוש זיע"א טענתו של אדם הייתה, הלוא אתה ריבוננו של עולם נתת לי את האישה הזאת, אתה היית השדכן, וכי הייתי צריך לבדוק את דבריה ומעשיה, אחרי אתה עצמך שידכת לי אותה, הרי זו ערובה מספקת לכשרותה ולמהימנותה. וכי היה עליי לחקור אותה מאיזה עץ היא נותנת לי לאכול, ודאי מעשיה נאים.

האשה פתוח

'ויאמר האדם, האישה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל' (ג, יב), יהודי בא אל רבי פינחס מקוריץ זיע"א וביקש תיקון על עוון מסוים. נתן לו רבי פינחס דרך תשובה והורה לו כיצד עליו להתנהג. כעבור זמן חזר ובא אליו אותו יהודי ואמר שהוא היה רוצה לנהוג על פי ההוראות שקיבל, אבל אשתו אינה מסכימה לכך. אמר רבי פינחס "עכשיו אני רואה משמעות חדשה בהגדרה שהתורה מגדירה את האישה 'עור כנגדו'. אם אין לאדם אישה, אין לו במה לתרץ את מעשיו, אבל כשיש לו אישה, היא משמשת בעבורו 'עור כנגדו' ומעתה יש לו תירוץ נוח לכל מה שאין הוא רוצה לעשות, בטענה שהאישה אינה מסכימה לכך".

שלמי תודה

הרינו מביעים בזאת את הערכתנו והוקרתנו לאיש חיל רב פעלים לתורה ולתעודה עושה ומעשה להגדיל תורה ולהאדירה בעידנו הק' באר שבע יע"א

מר יהושע (שוקי) דמרי הר"ר

ממונה המועצה הדתית באר שבע

אשר אף השנה המשיך במסורת קודש ולא חסך מאומה והשקיע רבות מאד באירוע של חג הסוכות

"שמחת בית השואבה והקבלת פני רבו" וכן באירועי "הקפות שניות"

ברחבי העיר במוצאי חג שמחת תורה

יה"ר שזכות התורה"ק תגן בעדו ובעד ב"ב אלף המגן בבריאות איתנה

וברוב אושר נחת ושמחה מכל יוצ"ח אמן.

המברכים ומודים בשם תושבי באר שבע

שבת שלום!

הנער ענה כי החביות ריקות וכי הי"ש תם. אולם הפרויץ היה משוכנע כי הנער מתנהג כסוחר ממולט. המנסה לקבל מחיר גבוה יותר על סחורתו, ואמר לו: "אשלם לך כפליים ושלוש תמורת המשקה, רק תיאות להכין לי את ההזמנה הגדולה".

הנער התאבן מרוב פחד. הוא לא הבין מה הפרויץ רוצה ממנו. סבלנותו של הפרויץ פקעה והוא הרעים בקולו: "מדוע אתה שותק, נער? קח אותי עכשיו אל המרתף! רצוני לראות מה נשאר שם".

בקושי גרר הנער את רגליו במדרגות. הם עדיין לא הספיקו להגיע אל החביות והפרויץ כבר נהם בהנאה: "אהה, ריח של יין-שרף וטוב עולה באפי..." הוא ניגש לבדוק חבית אחת חבית, וכאשר הגיע אל החבית המלאה מים שאל את הנער: "מה זה?". הנער השיב: "מים".

הפרויץ לגם מעט מתכולת החבית וקרא בצהלה: "טעמו של היין הזה משוכח אף יותר מהיין של אביך. ביקשת לרמות אותי, אך אני מוותר לך, בתנאי שתכין עד יום החתונה שלוש חביות של יין-שרף בטעם המשוכח הזה בדיוק". באומרו זאת הוציא חביות שטרות נאה מארנקו ותחב אותה בידיו הרועדות של הנער.

הפרויץ עזב את הבית, והנער רץ לספר לאימו את אשר התרחש. זו תפסה מיד את העגלה הראשונה היוצאת לסדיגורה. "רבי!", קראה בהתרגשות בבואה, "מניין נשיג עכשיו שלוש חביות של יין-שרף משוכח?!".

חי"ך הרבי את חיובו האבהי ואמר: "וכי חסרים מים בנהר?! מלאו את החביות במי הנהר..."

האישה שבה לביתה תוהה על דברי הצדיק, אך עשתה כדבריו. עד מהרה סיפקו לבית הפרויץ את הכמות הדרושה, וגם זכו לתוספת תשלום ביד רחבה. ובהגיע חתונת בת הפרויץ יצאו כל המוזמנים מגדרם בשבח היין הנפלא והגדול, עד שהפרויץ גילה את זהותו של המומחה לייצור היין: נער צעיר, בנו של לייבל המוזג...

למחרת הופיעו שליחי האצילים בחצר ביתה של האלמנה. הללו ביקשו לקנות מאותו משקה מיוחד. האישה ובניה מיהרו למלא את החביות במי הנהר ומכרו את המשקה, והלקוחות חזרו וביקשו עוד. בתוך זמן קצר הייתה האלמנה יכולה להחזיר את חובותיה לפרויץ ולשאר הנושים, וגם כסף רב נותר בידה לכלכלת ביתה.

עתה שבה האישה אל הרבי כדי להודות לו על ברכתו. הרבי חי"ך את חיובו הטוב ואמר: "הלוא אמרתי לך שהקב"ה אינו נזקק לעצות שלנו..."

האישה הכפרייה השיבה בתמימות: "אמיין לי הרבי, חשבתי על כל הדרכים האפשריות, אולם על רעיון כזה, שמים יתהפכו לייין-שרף - על זה לא חשבתי..."

לעילוי נשמות
 הרב יוסף שלמה טריקי זצ"ל
 בר עליה ז"ל
 והרבנית רחל טריקי ע"ה
 בת סימיו ז"ל
 ת. נ. צ. ב. ה.